UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

X Ante E

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

metus erat ne impedireť ſpes mea compede vxoria. Aliqñ vxorius diciť qui vxori nimis inſeruit. Virgı̄. Pulchramq; vxorius vrbem extruis.

X Littera ſemiuocalis eſt: quę vim duplicis cōſonantis hꝫ pro qua modo cs. gs. primitꝰ vtebanť: vt apecs grecs: pro quibꝰ nūc apex grex dicimus. Sciendum ꝙ x. tranſit in u. conſonantē: vt nix niuis in ct. vt nox noctis et in aſpirationē ſubit: vt veho vexi. Quotienſcunq; autē hec ꝓpoſitio ex: cōponiť cū dictione incipiente a. vocali vel c. p. t. ⁊ s. remanēt integra: ſed quādo cū s. s abijciť: vt exaro/exeo/exigo/exoleo/exuro/excutio/explodo/extraho/exequor/expes.

X Ante A

Xanthus: latine fluuius dr̄. Quo noīe dictꝰ ē fluuius troianus: qui ⁊ Scamander dr̄. Nam qđ in campis troianis proxime flumē armenta rufa et pecora leucophea naſcunť: ideo flumen id iliēſes xanthū appellauiſſe dicunť. Eſt ⁊ nomē viri/et nomē vrbis Lycię a fluuio ſic nūcupate. Et nomen equi Hectoris.

Xanthū ppl'i Aſię qui cū eorū vrbs ab harpago prefecto Cyri obſidereť vxores ſuas ac ſeruos et omnes opes in arce poſuerūt: deinde adhibito igni cremauerunt: ipſiq; in bello irruentes cuncti cecidere.

Xanthicus aprilis mēſis hebreoꝝ lingua appellatꝰ eſt.

Xantho fuit vna ex nymphis Oceani et Tethyos filia. Virgı̄. lib. iij. geor. Drymoq; xanthoq;.

Xantippe: nomē vxoris querule ſocratis philoſophi.

X Ante E

Xenos: latine hoſpes ſiue peregrinus. Xenia hoſpitalitas: amicitia externorū.

Xeniū dici poteſt munus hoſpitalitatis. vñ Martialis lib. xiij. in q̄ eiuſmodi munera diſtichis deſcribit: xenia nominauit: ꝙ verſus iṗos pro xenijs mitteret. Oīs in hoc gracili xeniorū turba libello. Cōſtabit nummis quattuor empta tibi. Quattuor eſt nimiū: poterit conſtare duobus. Et faciet lucrū bibliopola triphon. Hęc licet hoſpitibꝰ ꝓ munere diſticha mittas: Si tibi tam rarus q̄ꝫ mihi numus erit. Huiꝰ diminu. eſt Xeniolū paruū xeniū. Apul. Cōmodū meridies acceſſerat et mittit mihi xeniola porcū optimū ⁊ quinq; gallinulas ⁊ vini cadū in ętate precioſi.

Xenodochiū: et xenodociū: hoſpitale locus publicus quo peregrini ⁊ hoſpites hoſpitaliter recipiunť ξενοσ hoſpes λοχειον receptaculū quaſi hoſpitum receptaculū. Hiero. Xenodochiū in portu romano ſitum totus pariter mūdus audiuit.

Xenocrates p. c. nomē phi chalcedonij auditoris platonis qui in academia Speuſippo ſucceſſit: et vigintiquinq; annis docuit. Fuit tardus ingenio adeo vt cū illū Plato Ariſtoteli cōpararet alterū freno: alterū calcaribus indigere dicebat. Hic philoſophorū ſeueriſſimus extitit. Ferunt cū phyrne nobile ſcortū dedita opera a quibuſdā intra eius cellā miſſa eſſet: atq; ab eo orans lectuli partem accepiſſet: demumq; imꝑfecto ope diſceſſiſſet: dixit ſe nō a viro ſꝫ a ſtatua veniſſe. Eius v̄bis tāta fides adhibebať: vt cū iniuriati nulliꝰ teſtimoniū admittereť: huic ſoli iniurato crederetur. Hunc athenienſes aliqñ vendiderunt vt ita in exilio degens frangereť. Obijt ſecūdo ⁊ octogeſimo ętatis ſue anno cū noctu forte in ſartaginem offendiſſet: fuere ⁊ alij hoc noīe.

Xenodotus: fuit hiſtoricus patria Troeçenus.

Xenodorus q̄ſi ξειροσ. i. peregrinū quod et ęgregiū denotās et Δωρον donum fuit nomē ſtatuarij nulli veterū celandi arte poſtponendi.

Xenophanes pe. cor. poeta Colophonius: qui cōtra Homerū et Heſiodū Elegias ſcripſit. Fuit et alter Xenophanes ex Leſbo poeta Iambicus.

Xenophon: nomen phi et ducis inſignis athenienſis Socratis diſcipulus et Platonis emulus fuit. ſpecioſus moratus ⁊ oīibus gratus. Hic primus oīm phorū ſcripſit hiſtoriā. Exercitum quoq; ex vltimis babylonię finibꝰ per aſpera ⁊ difficillima itinera incolumem in patriā reduxit. Fuere ⁊ alij xenophontes.

Xenophilus pe. cor. nomē muſici chalcidenſis pythagorici: de quo Val. maxi. biennio minor q̄ꝫ gorgias qui centū ⁊ quinq; vixit annis xenophilus chalcidenſis pythagoricus ſed fęlicitate nō inferior. Siquidē vt ait Ariſtoxenus muſicꝰ oīis incōmodi hūani expers ſūmo ꝑfectiſſime doctrinę ſplēdore extinctꝰ eſt.

Xerampelline veſtes vt inq̄t Probꝰ fuerunt ad vſum matronarū ampellini coloris qui inter coccinū ⁊ mu riceū medius eſt ξερον: ſiccū ſignificat. Itaq; xerampellinus coloris eſſe crediť: quē vulgo roſam ſiccam noīamus. Alij xerampellinas dicūt latine dici Atrabaticas: Hoc eſt que colorē atrū. i. nigrū habent.

Xerolophus pe. cor. dici poteſt ſiccus tumulꝰ ξηροσ ſiccus λοφοσ tumulus. Nāq; ex lapidibꝰ conſtrui cōſueuerāt principū tumuli.

Xerolibya: latine ſicca libya diciť.

Xerophagiū: cōmeſtio ſiccorū ciborum.

Xerophthalmia arida lippitudo: cum nec tument: nec fluunt oculi: ſed graueſcunt.

Xeria: emplaſtra ſicca: ſicut hygremphlaſtra vocanť. liquida emplaſtra.

Xerxes: latine dr̄ bellator. vnde Artoxerxes magnus bellator: fuit perſarū rex qui ꝯtra athenięſes magnū collegit exercitū. Tradunt ſcriptores numerū copiarū terreſtriū quas in gręciā duxit xerxes fuiſſe. clxx. myriades. i. decies ſepties centena millia. Mirias eñ numerus eſt continēs decē millia. Tranſiuit eius exercitus ꝑ ſeptēꝫ dies totidēq; noctes nullo tēpore intermiſſo. Sed nauali prelio a Themoſtocle gręcorū duce victus rex ipſe cum paucis aufugit. Fuit filius darij regis ex Atoſa Cyri filia. Hanc hiſtoriā Herodotus late ſcripſit.

X Ante Y

Xylon gręce: latine lignum diciť/vnde xylobalſamum lignum balſami.

Xylinum: qđ et xylon diciť. i. qđ vulgares bambatium dicunt. Vnde xyline veſtes.

Xylocaſia: lignum Caſie.

Xylophagus pe. cor. vermis qui albꝰ obeſus nigello capite eſt: ac naſciť in lignoꝝ carie lignū corrodens. In ponto ⁊ phrygia comediť: vt auctor eſt Hiero. coatra Ioui. Et quomō inquit apud nos ficedula et attagen mullus ⁊ Scarus in delicijs cōputantur: ita apud illos ξυλοφαγιον comediſſe luxuria eſt.

Xyphis: gręce ξιφοσ ſignificat enſem. Vnde xyphię ſtellę ex cometarū genere in mucrones faſtigiate.

Xyſtus a gręcis dr̄ porticus ampla latitudine exercitatiōi accōmodata in qua Athlete per hyberna tp̄a exerceńť. Hinc xyſtici dicunť athelete in xyſtis pugnantes. Sue. in Augu. Nec tamen eo minus aut xyſticorū certatiōes aut gladiatorū pugnas ſeueriſſime ſemꝑ exegit. Xyſtici etiā dicunť qui xyſto ludūt. Significat enim xyſtos ſpiculum vel hamile telum: vnde xyſtophorus latine ſpiculator. Interdū xyſtus ſumiť pro ambulatione in qua arbuſcule ſunt in plurimas ſpecies effigiate. Plini. Ante crypto porticū xyſtus ē violis odoratus. Aliter Pli. li. v. epi. Ante porticum xyſtus conciſus in plurimas ſpecies diſtinctuſq; buxo. Idē. Non tam ſtatuarum ⁊ tabularum